

VII.600.22.2020.MM

Pan
Paweł Szefernaker
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
i Administracji

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich prowadzi sprawę Pana ██████████ dotyczącą procedury nadawania Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. Przedstawiony przez obywatela **problem dotyczy sytuacji, w której oboje małżonków obchodzi jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego, a następnie jedna z tych osób, jeszcze w toku rozpoczętej procedury nadania Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, umiera.** Obecnie w takiej sytuacji nie jest możliwe przyznanie Medalu jedynie żyjącemu małżonkowi, co budzi poczucie niesprawiedliwości u osób znajdujących się w takiej sytuacji.

Mając na uwadze, że opisany przez Pana ██████████ problem może mieć istotne znaczenie dla większej grupy obywateli, Rzecznik zwrócił się w tej sprawie do Biura Odznaczeń i Nominacji Kancelarii Prezydenta RP. W odniesieniu do kwestii nadawania Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie w przypadku, gdy jedno z małżonków zmarło w trakcie trwającej procedury, Biuro to stanęło na stanowisku, „że polityka dotycząca tego odznaczenia realizowana od 1960 r. jest jednolita i podtrzymywana po 1989 r. przez kolejnych Prezydentów RP. Zarówno przesłanka, umożliwiająca wnioskowanie o nadanie odznaczenia, określona w art. 19 ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach

i odznaczeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 138), jak i tryb nadawania nie ulegały zmianie”. Konkludując, wskazano: „[...] Niewłaściwa organizacja pracy wnioskodawców, skutkująca opisanymi w piśmie sytuacjami, nie jest wystarczającą przesłanką do dokonywania zmiany interpretacji ustawy, przejętej w momencie ustanowienia Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie i utrwalonej przez kilkadziesiąt lat. Mając na względzie powyższe, Biuro Odznaczeń i Nominacji podtrzymuje stanowisko, że dla zachowania jednolitego traktowania osób, które ubiegały się o to odznaczenie i z powodów obiektywnych go nie otrzymały w przeciągu kilkudziesięciu lat, i tych, które będą się o nie starały w przyszłości, należy zachować dotychczasowy sposób postępowania w sprawie nadań Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”. W załączeniu przesyłam odpowiedź Dyrektora Biura Odznaczeń i Nominacji w Kancelarii Prezydenta RP z dnia 19 stycznia 2021 r.

Uznając, że umożliwienie uzyskania medalu małżonkom, którzy dożyli jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego, już po śmierci jednego z małżonków, nie narusza zasady równości i może mieć ogromne znaczenie dla osób, RPO postanowił kontynuować czynności w tym zakresie.

Rzecznik zapoznał się z *Interpelacją nr 19198 do ministra spraw wewnętrznych i administracji w sprawie nowelizacji ustawy o orderach i odznaczeniach celem wprowadzenia możliwości przyznania pośmiertnie medalu za długoletnie pożycie małżeńskie bądź przyznania go tylko jednemu z małżonków, który pozostał przy życiu* autorstwa posłanki Iwony Machałek, która to interpelacja dotyczyła opisanego wyżej problemu¹. W udzielonej na wskazaną interpelację odpowiedzi z dnia 25 lutego 2021 r. wskazał Pan Minister, że „W przypadku medalu nadawanego za pożycie śmierć jednego z małżonków **przed upływem 50 lat** od daty zawarcia związku małżeńskiego stanowi oczywistą okoliczność wykluczającą nadanie medalu za długotrwałe pożycie”². Należy uznać, że wskazana odpowiedź nie odnosi się do sytuacji, w której do śmierci jednego z małżonków doszło już po upływie 50 lat od zawarcia związku małżeńskiego, a zatem sytuacji, gdy zostały spełnione już przesłanki nadania Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, ale jeszcze nie nastąpiło wydanie stosownego aktu w tym zakresie. W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich celowe jest więc uzyskanie stanowiska Ministerstwa Spraw

---

¹ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=BXXCD2&view=null>

² <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=BYLK5M&view=null>

Wewnętrznych i Administracji w sprawie możliwości dokonania zmian legislacyjnych, które umożliwią takim osobom jak Pan [REDAKTOR] uzyskanie Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Załącznik 1

Do wiadomości:

1) Pan Roman Kroner

Dyrektor Biura Odznaczeń i Nominacji

Kancelaria Prezydenta RP

ePUAP

2) Pani Iwona Machałek

Posłanka na Sejm RP

ePUAP

3) Pan [REDAKTOR]

ePUAP